

«БЕКІТЕМІН»
«Дарын» РҒПО директоры

 А. Боранбай

2020 жылғы «23» қарқуысқа

«DARYN ECOART» сурет және көркем қолөнер республикалық экологиялық конкурсын ұйымдастыру және өткізу ЕРЕЖЕЛЕРІ

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы Ереже «DARYN ECOART» сурет және көркем қолөнер республикалық экологиялық конкурсын (бұдан әрі - Конкурс) ұйымдастыру және өткізу тәртібін айқындайды.
2. Конкурсты жыл сайын Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) өткізеді.
3. Конкурсты өткізу мерзімі «Дарын» РҒПО бұйрығымен бекітіледі.
4. Конкурстың негізгі мақсаты: қоршаған ортаның сапасын жақсартатын практикалық істерді іске асыру арқылы, білім алушылардың экологиялық бағдарланған мінез-құлқын қалыптастыру, оқушылардың назарын Қазақстан өңірлеріндегі экологиялық проблемаларға аудару, шығармашылық және экологиялық білім беруді дамыту болып табылады.
5. Конкурстың міндеттері:
 - қоршаған ортаны қорғауды насихаттауға қатысуға дарынды балаларды тарту;
 - оқушылардың танымдық қызығушылығын дамыту, ой-өрісін, экология және табиғатты қорғау саласындағы танымдық деңгейін кеңейту;
 - жас ұрпақтың шығармашылық қиялын және қабілеттерін ашу.
6. Конкурс екі бағыт бойынша өткізіледі:
 - 1-бағыт: туған өлкенің пейзажы мен табиғаты тақырыбында (5 сурет сериясынан тұратын) **үздік сурет конкурсы.**
 - 2-бағыт: қайта өңделген материалдар мен қалдықтардан және т.б. жасалған **ең үздік көркем қолөнер конкурсы.**

7. «Дарын» РҒПО Конкурсты ұйымдастыру және өткізу үшін республикалық ұйымдастыру комитетінің құрамын бекітеді.

8. Ұйымдастыру комитеті Конкурстың өткізілуін үйлестіреді және бақылайды.

9. Ұйымдастыру комитеті Конкурстың қазылар алқасы құрамын бекітеді.

10. Конкурстың қазылар алқасы құрамына жоғары оқу орындарының, мәдениет және өнер саласының, сондай-ақ ұлттық холдингтер мен компаниялардың, ғылыми орталықтар мен экология саласындағы қоғамдық ұйымдардың өкілдері Конкурстың нәтижелері бойынша өздерінің бағалы сыйлықтарын, сертификаттарын және т.б. тағайындау және табыстау құқығымен кіре алады.

Қазылар алқасының құрамы Конкурстың әр бағыты бойынша тақ саннан тұрады.

11. Қазылар алқасы ұсынылған жұмыстарды саралап, критерийлерге сәйкес ұпайларды қорытындылайды және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

12. Қазылар алқасы мүшелеріне және ұйымдастыру комитетіне арналған критерийлер мен нұсқаулықтарды «Дарын» РҒПО әзірлеп, бекітеді.

13. Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлері «Дарын» РҒПО-ның I, II, III дәрежелі дипломдарымен марапатталады. Қатысушыларға Конкурсқа қатысқандығы үшін сертификаттар табысталады.

14. Жеңімпаздар мен жүлдегерлердің саны әр бағыт бойынша қатысушылардың жалпы санының 45%-нен аспайды. I, II, III дәрежелі дипломдардың саны келесі пропорциялар негізінде анықталады: жеңімпаздар санының 50% III дәрежелі дипломдармен, 30% II дәрежелі дипломдармен, ал 20% I дәрежелі дипломмен марапатталады.

15. Ұйымдастыру комитеті Конкурс нәтижелерін сараптайды және қорытындылайды.

16. Конкурс аяқталғаннан кейін жеңімпаздардың нәтижелері мен жұмыстары «Дарын» РҒПО-ның сайтында (www.daryn.kz) жарияланады.

ҮЗДІК СУРЕТ КОНКУРСЫ (5 сурет сериясынан тұрады)

17. Конкурса 1-4 сынып оқушылары (6-10 жастағы топ) қатыса алады.

18. Конкурса экологиялық тақырыптар, ландшафттар мен табиғат, туған жердің қоршаған ортасын сақтау және құрметтеу бойынша жұмыстар жіберіледі.

19. Конкурс келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

- 1) «Пейзаж» (табиғат көрінісін әр қырынан бейнелеу);
- 2) «Этюд» (табиғаттың шағын кескіндеме бейнесі - ағаш, тас және т.б.);
- 3) «Менің Отаным» (еркін тақырып).

20. Жұмысты орындауға қойылатын талаптар.

1) Жұмыс, таңдалған номинация бойынша 5 сурет сериясынан тұруы тиіс. Орындалудың бірізділігін автордың өзі таңдайды. Сурет сериясы дегеніміз – ландшафт немесе табиғаттың әсем көрінісін, оларды біріктіретін жалпы ортақ белгісі бар көріністің немесе заттардың (ағаш, орман, тас т.б.) әр қырынан көбейтіліп бейнеленген түрі.

2) Жұмыс кенепте, қағазда немесе картонда жасалады. Суреттер кез-келген техникада орындалады (акварель, гуашь, пастель, май, тушь және басқа материалдар). Жұмыстарды инновациялық әдістермен жасау тәсілі құпталады.

3) Жұмыстың ең аз мөлшері: 30x40 см-ден, ал ең максималды мөлшері жақтаулармен безендірулерін есепке алмағанда 55x65 см-ден аспауы тиіс.

4) Жұмыстар түпнұсқаны сканерлеу немесе суретке түсіру арқылы, сондай-ақ компьютерлік графикалық редактордың көмегімен орындалған электрондық көшірмелер (графикалық файлдар) түрінде jpg немесе png түрінде қабылданады.

5) Жұмыспен бірге осы Ереженің 1-қосымшасына сәйкес толтырылған сауалнама қоса жіберілуі керек. Сауалнамада келесі мәліметтер міндетті түрде болуы қажет: автордың аты-жөні, жасы, шығарманың атауы, жұмысты орындау техникасы, шығарма мазмұнының түсініктемесі, сонымен қатар сурет салу процесі көрсетілген 5 фотосурет болуы тиіс.

21. Жұмыстар келесі критерийлерге сай болуы тиіс:

- экологиялық тақырыптың ашылуы;
- креативтілік және бейнелік шешім;
- көркемдік шеберлігі және орындау деңгейі,
- көркемдік стильдің өзіндік ерекшелігі.

22. Облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, Республикалық білім беру ұйымдарына (бұдан әрі – РББҰ), «Назарбаев Зияткерлік мектебі» дербес білім беру ұйымы (бұдан әрі – «НЗМ» ДББҰ), «Бөбек» Ұлттық ғылыми-практикалық, білім беру және сауықтыру

орталығы (бұдан әрі – «Бөбек» ҰҒПББСО) осы ережелердің 21-тармағында көрсетілген критерийлерге сәйкес ең жақсы жұмыстарды 19-тармақта көрсетілген әр номинация бойынша 5 жұмыстан іріктеп алып, «Дарын» РҒПО-ға жібереді.

ҮЗДІК КӨРКЕМ ҚОЛӨНЕР КОНКУРСЫ

23. Конкурс 5-6 сынып оқушылары (11-13 жастағы топ) арасында өткізіледі.

24. Конкурса сәндік-қолданбалы қолөнердің әр түрі бойынша, қайта өңделетін материалдар мен тұрмыстық қалдықтарды міндетті түрде пайдалану арқылы жасалған жеке жұмыстар қабылданады. Конкурстық жұмыстар ретінде қағаздан, картоннан, пластмассадан, былғарыдан, ағаштан, шыныдан және т.б. материалдардан қолмен жасалған кез келген бұйымдарды санауға болады.

25. Конкурс келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

- 1) тоқыма өндірісі: гобелен, кесте, батик, киіз басу, патчпен жұмыс;
- 2) ағашты, сүйекті, теріні көркем өңдеу: көлемді және жалпақ ою, ағашқа сурет салу, қайыңның қабығынан жасалған бұйымдар; құйма (сүйек, металл, ағаш);
- 3) әйнекті көркем өңдеу: витраждар;
- 4) металды көркем өңдеу: зергерлік бұйымдар, ұсақ мүсіндер, нақыштау, соғу;
- 5) ағаштан, тастан, саздан (қыш саз), сабаннан, тоқыма бұйымдарынан шағын мүсіндер жасау;
- 6) ұлттық ою-өрнек элементтерімен халықтық киім үлгісін жасау;
- 7) қағаздан бұйымдар жасау: оригами, аппликация, квиллинг, папье-маше.

26. Жұмысты орындауға қойылатын талаптар.

- 1) Барлық жұмыс бұйымды жасау процесімен қоса бұйымның толық аяқталған күйінің көрсетілімі бар қысқа бейнебаян түрінде қабылданады. Бейнематериалдың ұзақтығы 3 минуттан аспауы тиіс.
- 2) Бейнебаянда туындының авторы өзінің аты-жөнін, жасын, шығарманың тақырыбын, орындау техникасын, шығарманың мазмұнын түсіндіріп айтуы керек.
- 3) Туындыны жасау процесін көрсететін фотосуреттермен бірге осы Ережелердің 1-қосымшасына сәйкес толтырылған сауалнама бейнебаянға қоса берілуі керек.

27. Жұмыстар келесі критерийлерге сай болуы тиіс:

- 1) авторлық түпкі ойыды ашудың толықтығы;
- 2) идеялардың аса ерекшелігі, шығармашылық көзқарас;

- 3) орындау техникасының деңгейі, жұмысты безендірудің эстетикасы;
 4) орындалған жұмыстың сапасы (беріктігі, тұрақтылығы).

28. Облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, РББҰ, «НЗМ» ДББҰ, «Бөбек» ҰҒПББСО осы ережелердің 27-тармағында көрсетілген критерийлерге сәйкес ең жақсы жұмыстарды 25-тармақта көрсетілген әр номинация бойынша 2 жұмыстан іріктеп алып «Дарын» РҒПО-ға жібереді.

Қосымша 1

**«DARYN ECOART» сурет және көркем қолөнер
 республикалық экологиялық конкурсын
 САУАЛНАМАСЫ**

Қатысушының аты-жөні:	
Туған жылы:	
Облыс, қала, аудан, ауыл:	
Мектеп, сынып:	
Номинацияның атауы:	
Туындының атауы:	
Орындау техникасы және қолданылған материалдар:	
Жұмыстың мазмұнына түсініктеме:	
Туындыны жасау процесін көрсететін 5 дана фотосурет:	
Оқытушының тегі және аты-жөні:	